

УДК 811.112.2'37'373.611

DOI <https://doi.org/10.32782/2522-4077-2025-214.2-23>

НЕОЛОГІЗМИ-ЗАПОЗИЧЕННЯ В СУЧАСНІЙ НІМЕЦЬКІЙ МОВІ ЯК ДЗЕРКАЛО ВПЛИВІВ

LOANWORD-NEOLOGISMS IN CONTEMPORARY GERMAN AS A MIRROR OF INFLUENCES

Рись Л. Ф.,***orcid.org/0000-0003-0775-9629****кандидат філологічних наук,**доцент кафедри німецької філології**Волинського національного університету імені Лесі Українки***Левчук Ю. С.,*****orcid.org/0009-0000-8777-0638****здобувач II рівня освіти**ОПП «Мова і література (німецька). Переклад»**Волинського національного університету імені Лесі Українки*

Стаття присвячена дослідженню неологізмів-запозичень сучасної німецької мови як лінгвістичного феномена, що відображає зовнішні впливи на мову. Оскільки ми живемо в глобалізованому світі, мова неминує зазнає іншомовного впливу внаслідок постійних мовних контактів. Серед основних чинників, що сприяють проникненню запозичень у мову, виокремлюють глобалізацію світової економіки, формування міжнародного медійного простору та виникнення всесвітньої комп'ютерної мережі. Мова є відкритою, динамічною та гнучкою системою, вона природним чином піддається впливам інших мов, що проявляється у широкому використанні запозичених лексем, які задовольняють потребу в найменуванні нових понять, реалій і явищ. У статті на основі кількісного та якісного аналізу 439 неологізмів, зафіксованих у словниках Duden, Neologismenwörterbuch, матеріалах GfdS, було встановлено, що 44% нових лексем мають запозичене походження. У ході дослідження було описано форми запозичень, а саме: прямі запозичення, кальки, напівкальки та словотвірні запозичення. Характерною ознакою неологізмів-запозичень, зокрема прямих запозичень, є їхня адаптація до граматичної системи та орфографічних норм німецької мови. Для визначення впливу інших мов та культур на німецьку мову, неологізми було проаналізовано за їх походженням та встановлено, що англійська мова відіграє провідну роль серед запозичень, що демонструє вплив США та англо-американської культури. Запозичення часто з'являються у соціальній сфері, сфері дозвілля, харчування та новітніх технологій, що свідчить про зміни та інновації у цих галузях, які приходять в німецьку мову та культуру разом з новими найменуваннями. Результати дослідження засвідчують, що неологізми-запозичення не лише збагачують німецьку мову, а й відображають соціокультурні та технологічні трансформації сучасного світу. Стаття сприяє глибшому розумінню механізмів мовної адаптації, міжкультурної взаємодії та тенденцій розвитку сучасної німецької лексики в умовах глобалізованого суспільства.

Ключові слова: неологізм-запозичення, пряме запозичення, калька, адаптація, іншомовний вплив.

The article is devoted to the study of loanword neologisms in contemporary German as a linguistic phenomenon reflecting external influences on the language. As we live in a globalized world, language inevitably undergoes foreign influence due to constant linguistic contact. Among the key factors contributing to the penetration of borrowings into the language are the globalization of the world economy, the formation of an international media space, and the emergence of the global computer network. Language is an open, dynamic, and flexible system, which naturally absorbs external influences from other languages. This is reflected in the widespread use of borrowed lexical units that meet the need to name new concepts, realities, and phenomena. Based on a quantitative and qualitative analysis of 439 neologisms recorded in the Duden, Neologismenwörterbuch, and GfdS sources, it was established that 44%

of the new lexical items are of borrowed origin. The study describes the main forms of borrowing, including direct borrowings, calques, partial calques, and derivational borrowings. A distinctive feature of loanword neologisms, especially direct borrowings, is their adaptation to the grammatical system and orthographic norms of the German language. In order to determine the influence of other languages and cultures on German, the borrowings were analysed by their origin, revealing that English plays a leading role, reflecting the influence of the United States and Anglo-American culture. Loanwords frequently appear in the social sphere, leisure, nutrition, and modern technologies, indicating changes and innovations in these domains that enter the German language and culture along with new designations. The findings demonstrate that loanword neologisms not only enrich the German lexicon but also reflect sociocultural and technological transformations of the modern world. The article contributes to a deeper understanding of the mechanisms of linguistic adaptation, intercultural interaction, and the trends in the development of contemporary German vocabulary in the context of a globalized society.

Key words: loanword neologisms, direct borrowing, calque, adaptation, foreign influence.

Постановка проблеми. Сучасна німецька мова активно змінюється під впливом глобалізаційних процесів. Одним із найпомітніших проявів цих змін є поява нових лексичних одиниць, серед яких значна частина є запозиченнями. Вони виступають своєрідним відображенням впливу інших мов та культур у сучасному глобальному світі. Дослідження неологізмів-запозичень у німецькій мові дозволяє відстежити зміни у словниковому складі мови, проаналізувати вплив глобалізації та цифровізації, прослідкувати поширення нових ідей, цінностей, технологій і способів життя, зрозуміти механізми адаптації іншомовних слів. *Актуальність проблеми* зумовлена постійним поповненням лексико-семантичної системи німецької мови запозиченнями, що можна розглядати однією із тенденцій розвитку сучасної німецької мови.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика запозичень перебуває в центрі уваги низки сучасних лінгвістичних досліджень, що пов'язано насамперед з постійним поповненням словникового складу німецької мови запозиченнями. Оскільки іншомовна лексика активно проникає у мову в результаті мовних контактів, саме вони розглядаються як основна причина їхньої появи. Так, своїй праці С. Бурмасова підкреслила, що запозичень не може бути без мовного контакту [1, с. 19]. Н. Джава також охарактеризувала запозичення лексики як «закономірний» результат мовних контактів [2, с. 31]. Іншими причинами дослідники називають прискорену глобалізацію світової економіки, формування глобального інформаційного та медійного суспільства [3, с. 253]. Окрім цього В. Устінова зазначає, що існують центри глобальної лексики, серед них США, Франція, Італія, Велика Британія, де зароджуються нові модні явища та тренди, які проходять початкову комерційну перевірку то поширюються в інші мови. Тому, сфера моди є також причиною збагачення німецької мови запозиченнями [4, с. 109]. Ще однією причиною появи запозичень, як зазначає Т. Шинкар, є виникнення всесвітньої комп'ютерної мережі [5, с. 118].

Окрему увагу приділяють дослідники класифікації запозичень. П. Дундій систематизував типи запозичень і виділив наступні їхні категорії [6, с. 123–125]:

1. Прямі запозичення – це запозичення, при якому іншомовне слово зберігає свою форму та звучання. До цієї групи належать і слова, які пристосувались до фонетичних та морфологічних ознак німецької мови, наприклад: *vloggen* замість англійського дієслова *to vlog*.

2. Калька – це буквальный переклад іншомовного слова, наприклад: *Samenbombe* є перекладом з англійської мови *seed bomb*.

3. Екзотизми – це запозичення, які рідко використовуються в цільовій мові, бо призначені для передачі реалій іншої культури, наприклад: *der Kimono*.

4. Варваризми – це чужі слова, які в майбутньому можуть закріпитись в мові, наприклад: *авеню*.

Інший підхід до класифікації видів неологізмів-запозичень представлено у статті Л. Рись, Л. Пасик та О. Бондарчук [3]. Дослідниці виокремлюють неологічні лексичні запозичення; неологізми-кальки, серед них, зокрема, розрізняють напівкальки (лише з одним перекладеним

компонентом), неповні кальки (з довільною передачею іншомовної морфемної структури); нові значення; та відносять сюди словотвірні запозичення – словотвірні конструкції із іншомовними словотвірними елементами.

Багато дослідників присвятили свої праці дослідженню запозичень у певних сферах людської діяльності: С. Бартш дослідила вживання англіцизмів у галузі техніки в німецькій мові [7], С. Шефер проаналізувала новітні англіцизми в медійній сфері, а саме в радіомовленні [8], С. Шімон та інші провели порівняльне дослідження впливу англіцизмів на сферу освіти [9].

Низку досліджень присвячено дослідженню адаптації неологізмів-запозичень, зокрема англіцизмів, до норм німецької мови-реципієнта, зокрема: П. Айзенберг простежив граматичну інтеграцію іншомовних слів у німецьку мову [10], І. Краточвілова присвятила свою статтю мовній інтеграції англіцизмів у сфері словотвору [11], Г. Мунске проаналізував фонетичну та графічну інтеграцію англіцизмів у німецькій мові [12].

Інтерес до неологічних іншомовних слів не втрачає своєї актуальності, їхня кількість у німецькій лексиці зростає. Документування нових запозичень та їхній різнобічний аналіз допомагають прослідковувати тенденції розвитку німецької мови, особливо її лексико-семантичної системи у взаємодії з іншими мовами та культурами.

Мета дослідження полягає у всебічному аналізі неологізмів-запозичень для виявлення їхніх типів, семантичних характеристик та впливу іншомовних культур.

Виклад основного матеріалу. Неологізми-запозичення є свідками того, що мова є відкритою та гнучкою. Вони відображають культурні, технологічні та соціальні впливи інших мов та культур на німецьку мову. Для того, щоб проаналізувати зміни в лексико-семантичній системі німецької мови та встановити вплив на неї інших мов та культур, було відібрано 439 неологізмів останнього десятиліття методом суцільної вибірки. Джерелом вибірки слугували авторитетні лінгвістичні ресурси: онлайн-словник неологізмів (Neologismenwörterbuch) від Інституту німецької мови імені Лейбніца (IDS) [13] (неологізми, включені до словника у 2021–2022 рр.); регулярно здійснювалась вибірка з рубрики «Нещодавно додані слова» (Neu aufgenommene Wörter) на сайті правописного словника німецької мови Duden, які регулярно поновлюються [14]; неологізми з прес-релізу нового словника Duden від 2024 року [15]. Окрім цього неологізми було відібрано з вебсайту Товариства німецької мови (GfdS) з розділу «Слово року» (Wort des Jahres), де публікують слова, які є значущими та популярними в певний рік, серед них було виокремлено і неологізми [16].

Серед нових лексем було виявлено 193 запозичення, що становить 44 % від загальної кількості нових лексем. На основі існуючих класифікацій запозичень виокремлюємо чотири типи неологізмів-запозичень: прямі запозичення, кальки, неповні кальки та словотвірні запозичання (утворення нових слів за допомогою запозичених та запозичених і власних словотвірних елементів). Розподіл цих типів запозичень представлено на діаграмі 1.

До прямих запозичень було віднесено 103 одиниці (53%), вони приходять у німецьку мову майже без змін. До них належать досить часто слова, які виникли внаслідок розвитку нових технологій: наприклад, чат-бот на основі штучного інтелекту *ChatGPT*, заснований американською компанією *OpenAI*, що теж є запозиченням у німецькій мові; нова платіжна система *Ethereum* тощо.

Характеристикою прямих запозичень є те, що вони асимілюються в німецькій мові. Як зазначили Л. Рись, О. Бондарчук та Л. Пасик асиміляція відбувається на різних рівнях, а саме фонетичному, орфографічному, морфологічному тощо [17, с. 108–109]. Так, на граматичному рівні англіцизми-іменники отримують артикль певного роду, категорія якого відсутня в англійській мові: наприклад, *das TikTok*, та типові граматичні форми, відмінки *des TikTok[s]* (родовий відмінок). Іноді запозичені іменники можуть мати два роди, оскільки немає відповідних морфологічних характеристик (певних суфіксів) чи однозначних відповідників у німецькій мові,

Розподіл запозичень за типами

Діаграма 1. Розподіл запозичень за типами

які могли б слугувати критерієм для встановлення роду запозичених іменників: наприклад, *die, der Battle*; *der, das Vlog* – вебблог, що складається з окремих відео; *das, die Granola*.

Правопис запозиченого слова теж пристосовується до норм німецької мови. Складні іменники пишуться нерозривно, або через дефіс, тому англійське слово *earlybird ticket* запозичене зі зміною правопису *Early-Bird-Ticket*, і означає «квиток куплений зі знижкою наперед». Іноді запозичені складні іменники можуть мати декілька варіантів правопису, що можна пояснити періодом адаптації, становлення запозичення у німецькій мові. Так, наприклад, у німецькій мові одяг, який можна прати і носити знову без прасування, має три варіанти правопису: *das Wash and Wear*, *Wash-and-Wear*, *Wash-and-wear*. Часто зустрічаємо слова, які мають два варіанти правопису, наприклад: *das* або *der Sneakpeek*, *Sneak-Peek* – попередній перегляд того, що ще не опубліковане, *downcyceln*, *downcyclen* – переробка матеріалів у виробі нижчої якості. У цих випадках словник Duden зазвичай визначає один із варіантів правопису як рекомендований, інший – як альтернативний.

Дієслова також пристосовуються до правил німецької мови. Так, в інфінітиві вони отримують граматичну морфему *-(e)n*, яка є характерною для німецьких дієслів: наприклад, *framen*, *gamifizieren*, *fatbiken*, *vloggen*, *couchsurfen* або *-ern* та *-eln*, в дієсловах *teasern* та *batteln*. Їм характерні і інші граматичні форми, що притаманні граматичній парадигмі німецьких дієслів, наприклад: *couchsurfen* – *couchsurfte* (Präteritum), *couchgesurft* / *gecouchsurft* (Partizip Perfekt). Наявність у словнику неологізмів двох варіантів утворення форми партиципу II можна пояснити невизначеністю характеру першого компонента цього дієслова. Дієслово сприймається як похідне з компонентом *couch*, котрий може функціонувати як префікс, тоді маємо форму *couchgesurft* (порівняємо: *downgeloadet*), або ж як дієслово-компонит, у якому в німецькій мові при утворенні партиципу II цей компонент зазвичай не відокремлюється (порівняємо: *gestaubsaugt*).

У дослідженні виявлено також 22 кальки, що становить 12%. Під калькою ми розуміємо буквальний переклад іншомовного слова, який може відбуватись на основі перекладу окремих слів, або ж морфем. Наприклад: *digitales Wohlbefinden* – від англійського *digital wellbeing*, *Digitalwährung* від англійського *digital currency* – електронні платіжні засоби, *Triggerwarnung* переклад з англійської *trigger warning* – попередження в книзі чи в фільмі про те, що зміст може викликати страх або травматичні спогади. Прикладами калькування із заміною англійських суфіксів німецькими відповідниками можуть слугувати неологізми *Klimatarier* (від англійського *climatarian*) – людина, яка відмовляється від продуктів, що не можуть бути виготовлені

нейтральним для клімату способом, *Neurodiversität* – калька з англійської *neurodiversity*. Лексема з'явилась внаслідок виникнення концепції нейророзмаїття, яка полягає в тому, що такі патології, як СДУГ, аутизм чи синестезія розглядають як природне розмаїття, а не захворювання.

Найменшу частку серед запозичень займають неповні кальки – 1% (2 лексеми). Неповні кальки розглядаємо як слова, які довільно передають іншомовну морфемну структуру. До них відносимо неологізми *Kryptogeld* – цифрова валюта від англійського *cryptocurrency*, та *Fillypferdchen* (ігрова фігурка поні), яке є довільною передачею морфемної структури англійського слова *filly pony*.

Серед запозичень виділили багато словотвірних запозичень 34% (66 лексем). Групу цих неологізмів формують слова, які утворились на основі взаємодії процесів словотворення та запозичення, це слова, які утворились у німецькій мові за допомогою іншомовних слів чи морфем, або ж іншомовних та рідних словотвірних засобів. Проте існують різні погляди щодо того, які слова є словотвірними запозиченнями, а які ні. У своєму підручнику В. Фляйшер та І. Барц зазначили, що словотвірні запозичення (*Fremdwortbildung*) утворюються з іншомовних елементів (*Fremdelementen*), які відрізняються від німецьких слів у тому, що вони мають іншомовну вимову чи не властиве німецькій мові написання [18, с. 61]. Тому під час дослідження ми не брали до уваги давно усталені іншомовні елементи, а лише неасимільовані, такі як, *Bleibechance*, в цьому випадку *Chance* має не властиві німецькій мові написання та вимову. Сюди віднесли: *Chatnachricht* – текстове повідомлення в чаті; *Fatbikefahren* – неологізм, утворений на основі поєднання запозиченого елементу *Fatbike* та німецького слова *fahren*. До цієї групи віднесли також іменник *Life-Work-Balance*, колись запозичений з англійської як *Work-Life-Balance*, та проте, як зазначено в прес-релізі «Слова року 2024», через зміну цінностей, на перше місце було винесено слово *Life*, що означає приватне життя та дозволяє, а на другому місці тепер стоїть робота *Work* [19].

Наявність великої кількості запозичень серед неологізмів свідчить про те, що німецька мова піддається зовнішньому впливу. Щоб дослідити цей вплив ми класифікували запозичення за мовою-джерелом. Під час аналізу ми не брали до уваги словотвірні запозичення. Цей розподіл відображено в таблиці 1.

Англійська мова домінує серед усіх мов – 113 слів (89%), що відображає значний вплив США та англійської мови як джерела запозичень. Адже, як зазначила Т. Шіппан вплив англійської мови на технічні науки є суттєвим [20, с. 269]. Крім цього, англійська мова це *lingua franca*, тому є провідною в епоху глобалізації. Нові терміни, пов'язані з розвитком технологій, досить часто з'являються саме в англійській мові, наприклад *Bioprinter*, *NFT* (цифровий сертифікат автентичності та власності) походять саме з англійської мови. Сфера технологій постійно розвивається, виникають нові слова для позначення нових винаходів, які швидко розповсюджуються у світі. Запозичення відображають швидкий розвиток цифрового світу та

Таблиця 1

Розподіл запозичень за мовою-джерелом

Мова запозичення	Кількість	Процентне співвідношення	Приклади
Англійська	113	89%	Pushback
Французька	7	5,4%	Balayage
Арабська	2	1,6%	Bezness
Італійська	2	1,6%	Panino
Турецька	1	0,8%	Menemen
Грецька	1	0,8%	Hyaluron
Шведська	1	0,8%	Snus
Усього	127	100%	

інновацій. Це демонструють такі неологізми цієї сфери, як *OpenAI*, *Bot*, *Clearnet*, *Videobrille*, *ChatGPT*, усі вони мають англійське походження. Наприклад, *OpenAI* стосується передових розробок у сфері штучного інтелекту, назва одного із варіантів штучного інтелекту *ChatGPT*, *Bot* позначає автоматизовану програму чи *Clearnet* використовується для позначення загальнодоступного інтернету, що є антонімом до даркнету. Ці терміни свідчать про вплив англо-американського технологічного сектору на німецьку мову. Таким чином запозичення в сфері технологій підкреслюють гнучкість німецької мови до технологічних трендів.

До того ж можна прослідкувати вплив англо-американської культури на соціальну сферу через виникнення нових соціальних концепцій. Наприклад, в останнє десятиліття в глобальному дискурсі особливо порушується тема дискримінації, таким чином у німецьку мову прийшли слова *Wokeness* – уважність до дискримінації та соціальної нерівності, та прикметник *woke* для позначення людини, яка є чуйною до цього. Для відображення певної взаємодії у соціальній сфері використовуються неологічні дієслова *framen* – формування наративу, *gamifizieren* – використовувати ігрові елементи, *matchen* – підходити один одному, збігатись. Ці та інші запозичення цієї сфери свідчать про вплив та інтеграцію глобальних цінностей та концепцій.

Сфера дозвілля також налічує більшість слів англійського походження, що відображає поширення англо-американської культури у сфері розваг. Наприклад такі слова англійського походження, як *Fatbiking*, *Fatbiker*, *fatbiken*, з'явилися для позначення катання на велосипеді з широкими шинами; від нього утворилось і словотвірне запозичення для позначення цього виду спорту *Fatbikefahren*. Іменник *Battle* означає музичний або танцювальний поєдинок, та відповідно дієслово для позначення цього виду діяльності – *batteln*. Таким чином, ці запозичення можна вважати відображенням впливу англо-американської культури та сучасних тенденцій у сфері відпочинку.

Також відчутний вплив англо-американських тенденцій у сфері харчування, у результаті чого з'являються такі запозичення в німецькій мові, як *Nutriscore* – система маркування продуктів. Нові види веганства також проникають у німецьку мову та культуру, наприклад, прикметники *biovegan* або *freegan*. Серед запозичень є слова для позначення нових технологій у приготуванні страв, наприклад *Mealprep*, *Mealprepper*, що означає готування страви заздалегідь. Ці запозичення підкреслюють, що німецька мова інтегрує міжнародні кулінарні інновації, харчові звички і глобальні рухи.

Окрім того серед запозичень є слова зі сфери медіа. Терміни *TikTok*, *X*, *X-Account* виникли у зв'язку з виникненням нових медіа. Зустрічаємо також дієслова для позначення видів діяльності в сфері медіа, наприклад: *teasern*, *vloggen*. Це демонструє вплив медійних інновацій та свідчить про їх значимість сьогодні.

У сфері моди теж прослідковуємо окремі запозичення. Наприклад, *Grooming* – догляд за зовнішністю для чоловіків, *Momjeans* – джинси з високою талією, *Boxerbraids* – боксерські коси, *Calligraphycut* – вид стрижки.

У зв'язку з виникненням нової валюти – криптовалюти, в німецькій можна простежити такі запозичення, як *Kryptogeld*, *Kryptowährung* для позначення цифрової валюти, *Ethereum*, *Mining* – форма створення грошей, тощо.

В інших сферах також можна прослідкувати іноземний вплив, наприклад: *Bezness* – форма шахрайства, *Neurodiversität* – сфера здоров'я, *Kapselhotel* – капсульний готель тощо.

Інші мови мають значно менший вплив. Наприклад, французька – 7 запозичень: *Pouf* – пух без ніжок. З арабської мови зафіксовано 2 запозичення: *Tahin* – кунжутна паста. З італійської мови зафіксовано теж 2 лексеми: *Salsiccia* – італійська сира ковбаса зі свинини, тощо. Хоча запозичень з інших мов значно менше, однак їх наявність свідчить про культурне розмаїття та вплив міграційних процесів, кулінарних традицій та філософських концепцій на німецьку мову.

Висновки. Отже, запозичення відіграють важливу роль у збагаченні словникового складу німецької мови. Найчастіше слова запозичуються без значних змін у формі чи вимові. Прямі запозичення часто адаптуються до граматичної системи та правопису німецької мови. Водночас значну частку становлять словотвірні запозичення, які свідчать про те, що іншомовні елементи часто засвоюються в мові і потім поєднуються з іншими елементами. Деякі іншомовні слова передаються у формі кальок, тобто є дослівно перекладеними. Значно рідше можна зустріти неповні кальки.

Проаналізувавши сфери, в яких виникають неологізми-запозичення, зауважимо, що серед запозичень останніх років переважають, ті, які стосуються соціальної сфери, технологій, дозвілля, моди. Більшість неологізмів-запозичень соціальної сфери мають англійське походження, відображаючи вплив англо-американської культури. Хоча в інших сферах запозичень значно менше, але вони також зазнають іншомовного впливу. Таким чином цей аналіз не лише ілюструє відкритість мови до іншомовних впливів, але й відображає культурний, соціальний та технологічний вплив на мову, що є невід’ємним чинником розвитку сучасної німецької мови в епоху глобалізації. Більшість слів походить з англійської мови, що свідчить про її значущий вплив, особливо в технологічній та соціальній сфері.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Burmasova S. Empirische Untersuchung der Anglizismen im Deutschen am Material der Zeitung Die WELT (Jahrgänge 1994 und 2004). University of Bamberg Press, 2010. 291 S.
2. Джава Н. А. Вплив англійських запозичень на словниковий склад німецької мови. *Держава та регіони. Сер. : Гуманітарні науки*. 2012. № 4. С. 31–35. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/37854> (дата звернення: 10.02.2025).
3. Rys L. F., Pasyk L. A., Bondarchuk O. Yu. Ausbau des Deutschen Wortschatzes durch Entlehnung. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологія»*. Острог : Вид-во НаУОА, 2022. Вип. 13(81). С. 252–258.
4. Устінова В. О. Роль запозичень у сучасній німецькій мові моди. *Філологічні студії : зб. наук. пр. Кривий Ріг*, 2015. Вип. 12. С. 106–113.
5. Шинкар Т. Актуалізація англіцизмів у сучасному медіатексті. *Соціум. Документ. Комунікація. Серія : Філологічні науки*. 2019. Вип. 7. С. 109–122. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sdc_2019_7_9. (дата звернення: 23.07.2025).
6. Дундій П. Н. Класифікація лексичних запозичень у німецькій мові. *Лінгвістика XXI століття: нові дослідження і перспективи*. К. : Логос, 2011. С. 120–126. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/37854> (дата звернення: 10.02.2025).
7. Bartsch S., Siegrist L. Anglizismen in Fachsprachen des Deutschen. Eine Untersuchung auf Basis des Darmstädter Corpus Deutscher Fachsprachen. *Muttersprache*. 2002. Nr. 4. S. 309–323.
8. Schaefer S. J. English on air: Novel anglicisms in German radio language. *Open Linguistics*. 2021. Vol. 7, № 1. P. 569–593. URL: <https://doi.org/10.1515/opli-2020-0174> (дата звернення: 23.07.2025).
9. Şimon S., Stoian C. E., Dejica-Carţiş A., Kriston A. The Use of Anglicisms in the Field of Education: A Comparative Analysis of Romanian, German, and French. *SAGE Open*. 2021. Vol. 11, № 4. URL: <https://doi.org/10.1177/21582440211053241> (дата звернення: 23.07.2025).
10. Eisenberg P. Die grammatische Integration von Fremdwörtern. Was fängt das Deutsche mit seinen Latinismen und Anglizismen an? / G. Stickel. Neues und Fremdes im deutschen Wortschatz. Aktueller lexikalischer Wandel. Berlin, New York, 2001. S. 183–209.
11. Kratochvílová I. Zur sprachlichen Integration der englischen Entlehnungen im Deutschen im Bereich der Wortbildung. *Brünner Beiträge zur Germanistik und Nordistik*. 2001. № 15. S. 21–38.
12. Munske H.H. o.k. [oˈke:] und k.o. [kaˈo:]. Zur lautlichen und graphischen Integration von Anglizismen im Deutschen. / C. Scherer, A. Holler. Strategien der Integration und Isolation nicht-nativer Einheiten und Strukturen. Berlin : De Gruyter, 2010. S. 31–50.
13. Neologismenwörterbuch. In: OWID – Online Wortschatz Informationssystem Deutsch, hrsg. vom Institut für Deutsche Sprache, Mannheim. URL: <https://www.owid.de/docs/neo/start.jsp> (дата звернення: 13.02.2025).
14. Duden – Wörterbuch Duden online. Berlin: Bibliographisches Institut GmbH. URL: <https://www.duden.de/woerterbuch> (дата звернення: 01.04.2025).

15. Pressemitteilung zur 29. Auflage von Duden. Dudenredaktion. Digitale Ausgabe. *Duden – Wörterbuch Duden online*. 2024. URL: https://cdn.duden.de/public_files/2024-08/Pressemappe_D1_29_Aufl_digital.pdf (дата звернення: 12.03.2025).

16. Wort des Jahres. Gesellschaft für deutsche Sprache e. V. URL: <https://gfds.de/aktionen/wort-des-jahres/> (дата звернення: 15.02.2025).

17. Rys L. F., Bondarchuk O. Y., Pasyk L. A. Angleichung der Neuanglizismen an das System der Deutschen Gegenwartssprache. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Філологія*. 2021. Вип. 50(1). С. 107–111. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_filol_2021_50\(1\)__27](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_filol_2021_50(1)__27) (дата звернення: 12.02.2025).

18. Fleischer, W., Barz, I. Wortbildung der deutschen Gegenwartssprache unter Mitarbeit von Marianne Schröder. 3., unveränderte Aufl. Tübingen: Max Niemeyer Verlag, 2007. S. 382.

19. Wörter des Jahres 2024. 2024. URL: <https://gfds.de/wort-des-jahres-2024/> (дата звернення: 15.02.2025).

20. Schippan Th. Lexikologie der deutschen Gegenwartssprache. Tübingen: Max Niemeyer, 1992. S. 306.

Дата надходження статті: 24.07.2025

Дата прийняття статті: 01.09.2025

Опубліковано: 16.10.2025